

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΣΤΟ Ι΄ ΤΜΗΜΑ
ΠΡΑΞΗ 153/2018

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Κλιμακίου, Μαρία Αθανασοπούλου, Σύμβουλο, και τα μέλη Ελένη Νικολάου και Μαρία Ζέρβα, Παρέδρους. Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 19 Ιουνίου 2018, με την παρουσία της Γραμματέως του Πελαγίας Κρητικού. Για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ του Επιτρόπου στη 2η Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό XXX και του Δήμου XXX, σχετικά με τη θεώρηση ή μη των 1058 έως 1061 χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής, οικονομικού έτους 2017, του Δήμου.

Άκουσε την εισήγηση της Παρέδρου Ελένης Νικολάου. Και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Ο Επίτροπος στη 2η Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό XXX αρνήθηκε, με τη 48/23.11.2017 πράξη του, να θεωρήσει τα 1058 έως 1061 οικονομικού έτους 2017, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Δήμου XXX, που αφορούν στην καταβολή ποσών 161,51 ευρώ, 181,34 ευρώ, 176,01 ευρώ και 176,01 ευρώ, αντίστοιχα, στους φερόμενους ως δικαιούχους υπαλλήλους του Δήμου, ως επίδομα θέσης ευθύνης, κατά το διάστημα από 16.10.2017 έως 31.10.2017. Τη θεώρηση αρνήθηκε ο Επίτροπος, με την αιτιολογία ότι: α) από τα δικαιολογητικά των χρηματικών ενταλμάτων δεν δύναται να υποστηριχθεί εύσχημα ο λόγος της σημαντικής καθυστέρησης να εκκινήσει η διαδικασία επιλογής Προϊσταμένων από την έγκριση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, από το αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο, β) οι αποφάσεις ορισμού αναπληρωτών Προϊσταμένων δεν φέρουν ειδική αιτιολογία, ως προς την ανάγκη αναπλήρωσης, λόγω κένωσης θέσης ή για άλλο λόγο, γ) μη νόμιμα με την 125053/16.10.2017 απόφαση ανατέθηκε στο ίδιο πρόσωπο παράλληλη άσκηση καθηκόντων υπαλληλικών και αναπληρωτή προϊσταμένου σε άλλο Τμήμα. Ο Δήμος XXX, με το 151980/8.12.2017 έγγραφο της Προϊσταμένης Οικονομικών Υπηρεσιών, επανυπέβαλε για θεώρηση τα ανωτέρω χρηματικά εντάλματα, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα των εντελλόμενων δαπανών. Ο Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή του, με συνέπεια να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως απευθύνεται, με την από 21.12.2017 έκθεσή του, στο Κλιμάκιο τούτο.

2. Α.1. Το άρθρο 100 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 3584/2007 (Α 143) Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων ορίζει ότι: «1. ... 2. Τον Προϊστάμενο Τμήματος ... που απουσιάζει ή κωλύεται αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό υπάλληλος που υπηρετεί στην ίδια οργανική μονάδα. ... 4. Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας, έως την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. 5. Σε κάθε περίπτωση αναπλήρωσης προϊσταμένου σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους, ο υπάλληλος θα πρέπει να ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις. 6. Ο αναπληρωτής προϊσταμένου οργανικής μονάδας κατά το άρθρο αυτό δικαιούται το προβλεπόμενο για τη θέση επίδομα μετά την πάροδο των δύο μηνών από την αναπλήρωση. Στην περίπτωση της παρ. 4 το επίδομα καταβάλλεται από την έναρξη της αναπλήρωσης». Α.2. Ο ν. 4354/2015 (Α 176), στο δεύτερο κεφάλαιο αυτού με τίτλο «Μισθολογικές ρυθμίσεις των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού ... και άλλες μισθολογικές διατάξεις», οι διατάξεις του οποίου ισχύουν από 1.1.2016 (άρθρο 35), ορίζει στο άρθρο 7 ότι: «1. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου: (...) δ) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού, (...)» και στο άρθρο 16 ότι: «1. Στους προϊσταμένους οργανικών μονάδων καταβάλλεται, για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντά τους, μηνιαίο επίδομα θέσης ευθύνης οριζόμενο, κατά βαθμίδα θέσης, ως εξής: α) Προϊστάμενοι Διοίκησης: (...) αζ) Προϊστάμενοι Τμημάτων, διακόσια ενενήντα (290) ευρώ. (...)

3. Στην περίπτωση κένωσης ή σύστασης θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας το ως άνω επίδομα καταβάλλεται στο νόμιμο αναπληρωτή, από την έναρξη της αναπλήρωσης. (...)». Β. Από τη συνδυαστική ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Μετά την κένωση θέσης Προϊσταμένου Τμήματος Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού και μέχρι την πλήρωση της θέσης ευθύνης, κατά τη διαδικασία που διαγράφεται στα άρθρα 87-89 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, ως αυτά ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 29 παρ. 4-6 του ν. 4369/2016 «Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης, βαθμολογική διάρθρωση, συστήματα αξιολόγησης, προαγωγών και επιλογής προϊσταμένων ...» (Α 33/27.2.2016), επιτρέπεται ο ορισμός αναπληρωτή Προϊσταμένου στην εν λόγω κενωθείσα θέση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω παρατιθέμενου άρθρου 100 ΚΚΔΚΥ. Από την ημερομηνία ορισμού του αναπληρωτή και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής, κατά τα προεκτεθέντα, ο αναπληρωτής Προϊστάμενος ασκεί τα καθήκοντά του νόμιμα. Οι προθεσμίες (άρθρο 89 παρ. 7 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και

Κοινοτικών Υπαλλήλων, των δεκαπέντε (15) ημερών από την κένωση της θέσης και των δύο (2) μηνών από την προκήρυξη) που ο νομοθέτης τάσσει για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής Προϊσταμένου, δεν δύναται να θεωρηθούν ως αποκλειστικές, διαφορετικά θα καθίστατο μη νόμιμη η επιλογή Προϊσταμένων μετά τη λήξη τους, και νομικά πλημμελείς οι εκδιδόμενες από τα επιλεγόμενα πρόσωπα διοικητικές πράξεις (πρβλ. άρθρο 21 παρ. 3 του ν. 4147/2013, Α 98 και άρθρο 17 παρ. 5 του ν. 4141/2013, Α 81). Δεδομένου δε ότι το επίδομα θέσης ευθύνης δεν συνδέεται με συγκεκριμένο πρόσωπο, αλλά με τη νόμιμη άσκηση καθηκόντων (Ε.Σ. Κλιμ. Πρωλ. Ελ. Δαπ. στο Ι Τμ. 208, 50/2016, 191/2015, πρβλ. ΣτΕ 3574, 3576/1998, 4053/2000, ΔΕφΑθ 3479/2002, ΣτΕ 1764/2006, ΑΠ 183/2003) και σε συνδυασμό με το ότι σε περίπτωση κένωσης ή σύστασης νέας θέσης αναπληρωτή δεν τάσσεται από τις μισθολογικού περιεχομένου διατάξεις (βλ. ως άνω άρθρο 16 παρ. 3 του ν. 4354/2015) προθεσμία, ο αναπληρωτής Προϊστάμενος δικαιούται το εν λόγω επίδομα για όσο χρόνο ασκεί τα καθήκοντα αυτά (Ε.Σ. Τμ. Ι πράξη 31/2013, Κλιμ. Πρωλ. Ελ. Δαπ. στο Ι Τμ. 208/2013, 154/2014, 191/2015, 50, 208/2016). Εξάλλου, η τακτική διαδικασία επιλογής Προϊσταμένου από το αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο πρέπει να εκκινεί και να ολοκληρώνεται εντός ευλόγου χρόνου (Ε.Σ. Κλιμ. Πρωλ. Ελ. Δαπ. στο Ι Τμ. 20/2018, 2/2017, κ.α.).

3. Στην υπό κρίση υπόθεση από τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής, προκύπτουν τα ακόλουθα: α. Με την 125040/16.10.2017 απόφαση του Δημάρχου XXX ο υπάλληλος του Δήμου XXX(ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών) μετακινήθηκε από το Τμήμα Έργων Υπαίθριων Χώρων της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων και Μελετών στο Τμήμα Υδραυλικών και Εγχειοβελτιωτικών Έργων της ίδιας Διεύθυνσης και του ανατέθηκαν καθήκοντα αναπληρωτή Προϊσταμένου μέχρι την τοποθέτηση προϊσταμένου στο Τμήμα, κατόπιν κρίσεως του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, με παράλληλη άσκηση καθηκόντων στο Τμήμα Έργων Υπαίθριων Χώρων. Με την ίδια απόφαση ανατέθηκαν καθήκοντα αναπληρώτριας Προϊσταμένης στο Τμήμα Τεχνικής και Γραμματειακής Υποστήριξης - Τεχνικό Αρχείο της ανωτέρω Διεύθυνσης μέχρι την τοποθέτηση προϊσταμένου, κατόπιν κρίσεως του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, στην υπάλληλο XXX (ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών). β. Με την 125053/16.10.2017 απόφαση του Δημάρχου XXX η υπάλληλος του Δήμου XXX (ΤΕ4 Τεχνολόγων Μηχανολόγων) μετακινήθηκε από το Τμήμα Συντήρησης Δημοτικών και Σχολικών Κτιρίων της Διεύθυνσης Συντήρησης και Αυτεπιστασίας στο Τμήμα Συντονισμού και Διεκπεραίωσης Αιτημάτων της ίδιας Διεύθυνσης και της ανατέθηκαν καθήκοντα αναπληρώτριας Προϊσταμένης μέχρι την τοποθέτηση προϊσταμένου στο Τμήμα, κατόπιν κρίσεως του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, με παράλληλη άσκηση καθηκόντων στο Τμήμα Συντήρησης Δημοτικών και Σχολικών Κτιρίων. Με την ίδια απόφαση ανατέθηκαν καθήκοντα αναπληρώτριας Προϊσταμένης στο προαναφερόμενο Τμήμα Συντήρησης Δημοτικών και Σχολικών

Κτιρίων μέχρι την τοποθέτηση προϊσταμένου, κατόπιν κρίσεως του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, στην υπάλληλο XXX (ΤΕ3 Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών). Με τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα εντέλλεται η καταβολή του επιδόματος θέσης ευθύνης, από 16.10.2017 έως 31.10.2017, σε έκαστο των ανωτέρω που υπηρέτησαν ως αναπληρωτές Προϊστάμενοι Τμήματος, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

4. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, το Κλιμάκιο κρίνει τα ακόλουθα: Ο τρίτος λόγος διαφωνίας με τον οποίο προβάλλεται ότι η 125053/2017 απόφαση του Δημάρχου είναι πλημμελής, κατά το ότι παράλληλα με την άσκηση καθηκόντων αναπληρωτή Προϊσταμένου ανατίθενται στον ίδιο υπάλληλο υπαλληλικά καθήκοντα σε άλλο Τμήμα, είναι απορριπτός ως αορίστως προβαλλόμενος, σε κάθε δε περίπτωση, ανεξάρτητα από το ότι δεν προβάλλεται ότι ανατέθηκαν μη συναφή καθήκοντα διαφορετικού κλάδου - επρόκειτο, άλλωστε, για τη θέση στην οποία κατά το προγενέστερο διάστημα υπηρετούσε, σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 2 και 3 ΚΚΔΚΥ- εφόσον κατά τα λοιπά συντρέχουν οι προϋποθέσεις, για διάστημα δύο μηνών επιτρέπεται να ανατίθεται η παράλληλη άσκηση καθηκόντων ακόμα και διαφορετικού κλάδου (πρβλ. Ε.Σ. Κλιμ. Πρωλ. Ελ. Δαπ. στο Ι Τμ. 72/2018, 96/2017, 238, 21/2016, 247/2015, κ.α.), διάστημα το οποίο, εν προκειμένω, δεν έχει παρέλθει, όπως βασίμως ο Δήμος προβάλλει με το 151522/7.12.2017 έγγραφο της Διευθύντριας Διοικητικών Υπηρεσιών. Επιπροσθέτως, η ανωτέρω ανάθεση καθηκόντων δεν πρέπει να συγχέεται, όπως τούτο κατ' εκτίμηση της έκθεσης διαφωνίας συνάγεται, με τη σαφώς διαφορετική περίπτωση μη νόμιμου ορισμού αναπληρωτή προϊσταμένου Τμήματος, εφόσον ο προϊστάμενος αυτού του εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του και δεν απουσιάζει ούτε κωλύεται ούτε υφίσταται κενή θέση ή συστήθηκε νέα, οπότε και μόνο επιτρέπεται αναπλήρωση (Ε.Σ. Κλιμ. Πρωλ. Ελ. Δαπ. στο Ι Τμ. 322/2014), από τα στοιχεία δε του φακέλου και αυτά των οποίων γίνεται επίκληση δεν προκύπτει ότι συντρέχει τέτοια περίπτωση. Ο δεύτερος λόγος διαφωνίας είναι απορριπτός ως αβάσιμος, καθώς από τα στοιχεία του φακέλου και τις αποφάσεις ορισμού αναπληρωτών προϊσταμένων συνάγεται ότι συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 4 του άρθρου 100 του ΚΚΔΚΥ και της παραγράφου 3 του άρθρου 16 του ν. 4354/2016, ειδάλτως δεν θα ετίθετο θέμα κρίσης από Υπηρεσιακό Συμβούλιο. Τέλος, ο πρώτος λόγος διαφωνίας είναι απορριπτός ως αβάσιμος, διότι δεν αμφισβητείται, πέραν των ανωτέρω αβασίμως προβαλλόμενων, η νομιμότητα της άσκησης καθηκόντων αναπληρωτών Προϊσταμένων από τους δικαιούχους των χρηματικών ενταλμάτων, ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος διαφωνίας δεν ασκεί επιρροή στη νομιμότητα της εντελλόμενης δαπάνης. Εξάλλου, το χρονικό διάστημα της αναπλήρωσης στο οποίο αφορά το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής, είναι ολιγοήμερο, ενώ και οι ανωτέρω μνημονευόμενες αποφάσεις ορισμού αναπληρωτών προϊσταμένων, δεν προκύπτει ότι καλύπτουν χρόνο περισσότερο από τον εύλογο που

απαιτείται μέχρι να εκκινήσει και ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής τακτικών προϊσταμένων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4369/2016, λαμβανομένης υπόψη και της 36388/16/25.5.2017 εγκυκλίου του Υπουργού Εσωτερικών, σχετικά με τις επιλογές προϊσταμένων οργανικών μονάδων στους ΟΤΑ α' βαθμού, με την οποία ενόψει προωθούμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας ζητήθηκε «ενημέρωση των ΟΤΑ α' βαθμού και των Υπηρεσιακών τους Συμβουλίων, προκειμένου να μην προβούν σε καμία ενέργεια σχετική με τη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων έως την παροχή νέων οδηγιών από την υπηρεσία μας».

5. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, οι εντελλόμενες με τα 1058 έως 1061, οικονομικού έτους 2017, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Δήμου XXX, δαπάνες ποσού 161,51 ευρώ, 181,34 ευρώ, 176,01 ευρώ και 176,01 ευρώ, αντίστοιχα, παρίστανται νόμιμες, συνεπώς, αυτά θα έπρεπε να θεωρηθούν, αν δεν είχε λήξει το οικονομικό έτος 2017 τις πιστώσεις του οποίου βαρύνουν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 1058 έως 1061, οικονομικού έτους 2017, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Δήμου XXX, συνολικού ποσού 694,87 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθούν, λόγω λήξεως του οικονομικού έτους 2017.